

har været Soldassistent, hvilket dog aabenbart er en mindre betroet Stilling end de fleste af de Poster, hvorom her er Tale, kunde faae kongelig Ansættelse. Det var ikke nogen Ret, men kun en Afgang, som blev givet dem, der havde vist sig dygtige og flinke og arbeidet trolig i deres Tjeneste, og i Betragtning af, hvad der fordres ved saadanne Leiligheder, synes det ikke at være ubilligt, at en Mand efter en saadan Tjeneste kunde faae kongelig Udnævnelse, men dette bliver ganske affkaaret ved denne Lov. Efter det foreliggende Forslag kan ingen af disse Mænd vente Ansættelse som Cancellister, hvorlænge de end have været i deres Post, og allerede dette er strengt, men at gaae videre, vilde være altfor strengt. — Naar en æret Taler (J. A. Hansen) har henkastet den Tanke, om det ikke skulde være rigtigt at indrette Contoirerne i Ministerierne paa samme Maade som Herredscontoirerne, nemlig ved at give Cheferne en vis Sum til Contoirhold og dermed lade Sagen være ordnet, da har dette i mine Dine ikke ringe Betænkelse. Jeg er overbevist om, at der til Arbejdet i de kongelige Contoirer udfordres en ganske anden Indsigt og Fordannelse og overhovedet en ganske anden Dygtighed, idetmindste hos et vist Antal af de vedkommende Mænd, end der paa nogen Maade kan fordres af dem, der arbejder paa et Herredscontoir. Der er Forretninger, som ofte gribe Ind i Sager af saa overordentlig Betydning, at de forudsætte mange Kundskaber hos dem, som skulle udføre dem forsvareligt, saaledes at man nødvendigviis maa stille større Fordringer til dem, og jeg troer derfor, at vi paa ingen Maade kunne være tjente med til saa vigtige Administrationsgrene som dem, hvorom her er Tale, at have Mænd, der endogsaa ere mindre godt stillede end Fuldmægtigene paa Herredscontoirerne, thi det maa erindres, at der meget ofte er Bisfortjenester for disse, hvorom der ikke kan eller bør være Tale for Fuldmægtigene i de kongelige Contoirer. — Dette hele Punkt fortjener imidlertid en nøiere Overveelse, og jeg skal gjerne indrømme, at Meningerne derom kunne være deelte, men efter min Overveelse stiller Sagen sig saaledes, at Regjeringen ved dette Forslag om-

trent har truffet det Rette. — Hvad Sædtillæget angaaer, skal jeg erklære mig enig med det ærede Medlem for Belle Amts 2den Valgfreds (Berg). Ogsaa jeg troer, at der i Bestemmelsen om Sædtillæget fra Begyndelsen af har ligget en meget smuk Tanke, og at denne er gennemført med megen Skarsindighed, men den har vist sig at have flere forskellige Mangler, saaledes som man allerede i sin Tid forudsaae, skjøndt Mange ikke rigtig vilde troe derpaa. Nu have vi imidlertid Erfaringen i hænde for, at det er saa, og der er i særdeleshed en Mangel, som i mine Dine er en Hovedmangel, nemlig at Systemet er altfor kostbart for Statskassen; det koster os flere Penge, end vi paa nogen Maade behøve at give ud i denne Retning. Naar det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgfreds (J. A. Hansen) nævnedes 134,000 Rd., som der staaer i Motiverne, har han sikkert overseet, at denne Sum alene gjælder de saakaldte kongerigke Ministerier, men man kan dog ikke indrette et saadant System for den ene Green af Administrationen, uden tillige at lade det gjælde for de andre. Man maa altsaa udvide det, og heraf vil følge, at man for det Første maa gjøre en Forandring i Lønningsloven for Hæren, som vi vedtoges iffor, hvilket allerede vilde være en flem Ting; men dernæst maae vi ogsaa tænke os det samme Princip overført paa de mange store Administrationsgrene, som endnu staae tilbage. Jeg er overbevist om, at naar dette skeer, vil Sædtillæget løbe op til over en halv Million Rigsdaler, men af denne Sum vil der idetmindste kunne spares et Par Hundrede Tusinde Rigsdaler; det er netop det, Erfaringen har vist.

Rettelser i Thurahs Foredrag.

- Sp. 1707, Lin. 18 f. o.: „Hjelpen er“ l.: „Hjelpen er nødvendig“
 — — Lin. 3 f. n.: „Præst, at“ l.: „Præst, og at“
 — 1712, — 8 f. o.: „at stemme Ifke“ l.: „at stemme“